

□ **Јордан Анастасов**

Јордан Анастасов (4. I. 1893 – 10. X 1976) е македонски деец, припадник на Македонската емигрантска федеративна организација (МЕФО) и на ВМРО (Обединета). Познат е како Мегленец, Мегленски, Сидер, Сидеров и Чернов. По Првата светска војна бил член на Привремената комисија на македонската емиграција и на МЕФО. По Деветојунскиот преврат во Бугарија емигрирал во Париз (1923), бил кооптиран за член на ЦК (1927) и член на Задграничното биро на ВМРО (Об) (1929). По Втората светска војна бил член на Македонскиот научен институт и главен и одговорен редактор на списанието „Македонска мисл“ (1945). Објавил историско-публицистички трудови.

Јордан Константинов Анастасов е роден на 4 јануари 1893 година во Кавадарци. Основно училиште завршил во Кавадарци, а трети клас Духовна семинарија во Цариград во 1912 година. По започнувањето на Првата балканска војна (8. 10. 1912 – 30. 5. 1913) се вратил во Македонија. Во текот на 1912 и и 1913 година учителствувал во Тиквешкото село Шешково. За време на Првата светска војна завршил гимназија во Скопје, а по завршувањето на војната во 1918 година, емигрирал во Бугарија и завршил право во Софија.

За време на студиите активно учествувал во политичкиот живот на македонската емиграција во [Бугарија](#) . Бил член и секретар на Националниот комитет на македонските братства во [Софија](#) и член на редакцијата на весникот „Независна Македонија“ до [1923](#)

година. Станал член на Привремената комисија на македонската емиграција и на МЕФО. На 28 јануари 1923 година на обединувачкиот конгрес на Сојузот на македонските братства и Македонската федерална организација Анастасов бил избран за секретар на Националниот комитет на новоформираниот Сојуз на македонските братства.

По Деветојунскиот преврат во Бугарија во 1923 година, владата на Александар Цанков, под притисок на Белград, извршила масовни апсења на македонските активисти. Кога разбрал дека се наоѓа на црната листа Јордан емигрирал прво во Брисел, Белгија, а подоцна во Берли и Париз. Во Париз заедно со Иван Грашев и Васил Антонов се прогласија за Привремен секретаријат на Македонската федерална организација. ВМРО (об) стапил во контакт со нив и во 1927 година бил кооптиран за член на ЦК и во 1929 година за член на Задграничното биро на ВМРО (Об).

За време на престојот во Белгија, Германија и Франција, се специјализирал за трудово право на тамошните универзитети. Во 1929 година на Берлинската конференција е избран за раководство на Надворешната канцеларија на ВМРО (об) со Владимир Поптомов и Димитар Влахов. Учествовал на Константинополската конференција на ВМОРО (об) во 1930 година како претставник на комунистичкото крило .

Во 1932 година бил делегат на конгресот на Меѓународната организација за помош на револуционерите во Москва, каде што презентирал извештај за македонското ослободително движење. Поради несогласувања тој ја напуштил ВМРО (об), се повлекол од политичката активност и работел за да го прехрани своето семејство.

На 18 мај 1934 година со семејството се вратил во Бугарија и бил финансиски поддржан од своите сограѓани иселеници кои живееле во Софија. Полицијата не открила ништо сомнително во минатото на Анастасов и тој почнал да работи како специјалист во Управата за труд и социјално осигурување при Министерството за трговија, индустрија и труд. По државниот удар од 19 мај во 1934 година, за да дадат нови докази за својата пројугословенска ориентација, бугарските власти ги интензивираа рестриктивните мерки против македонските организации. Иако повеќе не бил активен во политиката, во 1935 година Анастасов бил уапсен и суден според Законот за државна заштита заедно со другите членови на ВМРО (об), иако веќе немал никакви врски со организацијата. За да ја сочува службата и да го прехрани семејството Анастасов се изјаснил како Бугарин и судот го прогласил за невин и бил вратен на работа во Управата за труд.

По 9 септември државен удар во есента 1944 година, активистите на поранешната ВМРО беа осудени како великобугарски шовинисти. И покрај неговите левичарски убедувања и неговото влегување во редовите на Бугарската комунистичка партија, Анастасов исто така страда од оваа политика. Тој помина неколку месеци во Управата на полицијата, но поради немање докази бил отпуштен и вратен во Управата за труд. Како вработен во Дирекцијата бил запишан во левото крило на Бугарска работничка социјалдемократска партија (БРСДП), а потоа (во обединувањето на партиите) автоматски станал член на БКП. До 1947 година бил заменик директор, а од 1947 до 1957 година бил директор на Државниот завод за социјално осигурување. Подоцна бил назначен за виш научен соработник во Националната библиотека „Св. Кирил и Методиј“, а во 1958 година бил нејзин заменик директор.

„По Втората светска војна бил член на Македонскиот научен институт. Активно учествува во активностите на Македонскиот научен институт, а на 10 јули 1945 година е избран за главен уредник на новонаформиранот печатен орган на институтот - месечното списание „Македонска мисла“. Пишувајќи за аспирациите на соседите кон Македонија тој во 1945 година ќе напише:

„Прашањето за националноста на христијанското население кое живее во Македонија послужи како параван зад кој се криеја овие аспирации. И Србија (подоцна Југославија) и Грција и Бугарија создадоа цела „научна“ историска литература за да докажат чија е Македонија. Потпирајќи се на оваа историска „наука“, понекогаш и без неа, владите на овие земји, од отварањето на македонското прашање до последните денови, не пропуштаа прилика да ја засилат својата „национална“ пропаганда, да се пазарат за делот на Македонија. и да одземат од неа кога и колку можат. Ниту младата и мала држава Албанија не заостана во трката за заземање делови од Македонија. За да ја заокружине сликата за барањата на балканските држави кон Македонија, да додадеме дека и Романија

создаде своја „национална“ кауза насочена кон македонските куцовласи. Но бидејќи не се граничи со Македонија и затоа не можеше да има територијални претензии, Романија ги користеа куцовласите како монета за поткусување, барајќи компензација од Бугарија во случај таа да заземе делови од Македонија.

Осудувајќи ги овие аспирации на сите балкански држави, не можеме а да не ја изложиме на бугарскиот народ пред сè великобугарската политика што ја водеа поранешните влади, бидејќи токму таа и донесе национални катастрофи на Бугарија и најмногу придонесе за поделбата на Македонија и за фрлањето во ново ропство.

Македонија отсекогаш била во центарот на великобугарската освојувачка политика. Целта беше да се вклучи во границите на „Голема Бугарија“. (Македонска мисъл, кн. 1-2, год. 1, 1945)

Откако по директива на БРП (к), Македонскиот научен институт се самоликвидира, Анастасов бил заменик-претседател на Сојузот на македонските културни и просветни друштва во Бугарија и уредник на списанието Славјани. Анастасов подоцна бил избран за окружен советник, а во 1976 година е избран за пратеник на VII Народно собрание.

Јордан Анастасов починал на 10 октомври 1976 година во Софија .